

1) Εισαγωγή

Ένα προϊόν μπορεί να αποκτήσει τον χαρακτήρα καταγωγής όταν πραγματοποιούνται επαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις στις μη καταγόμενες ύλες που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του. Οι επαρκείς επεξεργασίες ορίζονται σε ειδικό παράρτημα-πίνακα σε κάθε Προτιμησιακή Συμφωνία, εφεξής πίνακας επαρκών επεξεργασιών, ο οποίος περιλαμβάνει τους κανόνες που απαιτείται να διενεργούνται επί μη καταγόμενων υλών προκειμένου το υπό εξέταση προϊόν να αποκτήσει χαρακτήρα καταγωγής.

Για να αποφευχθεί η τήρηση των κανόνων του πίνακα μόνο με σχετικά απλές επεξεργασίες σε μη καταγόμενες ύλες, όλα τα προτιμησιακά καθεστώτα περιέχουν ειδικό άρθρο στο Πρωτόκολλο Καταγωγής, που απαριθμεί τις επεξεργασίες ή μεταποιήσεις που δεν επαρκούν για να προσδώσουν καταγωγή και αναφέρονται ως ανεπαρκείς επεξεργασίες ή μεταποιήσεις ή ως ελάχιστες επεξεργασίες ή μεταποιήσεις.

Ανεπαρκείς επεξεργασίες είναι εκείνες που, όταν πραγματοποιούνται είτε μεμονωμένα είτε σε συνδυασμό, θεωρούνται τόσο ήσσονος σημασίας ώστε να μην προσδίδουν ποτέ τον χαρακτήρα καταγωγής όταν χρησιμοποιούνται μόνο μη καταγόμενες ύλες για την παραγωγή.

Οι ανεπαρκείς εργασίες είναι επίσης σημαντικές στο πλαίσιο της σώρευσης, δεδομένου ότι καθορίζουν το ελάχιστο επίπεδο επεξεργασίας που πρέπει να διενεργείται για την εφαρμογή της σώρευσης. Εάν η μόνη εργασία που πραγματοποιείται στις ύλες καταγωγής του άλλου μέρους, με την οποία εφαρμόζεται η σώρευση, είναι μία ή περισσότερες από τις απαριθμούμενες ανεπαρκείς εργασίες, η σώρευση δεν μπορεί γενικά να εφαρμοστεί.

2) Γενική επισκόπηση

Νομικές παραπομπές — παραδείγματα

- Άρθρο 6 του προσαρτήματος I της Πανευρωμεσογειακής Σύμβασης PEM (ανεπαρκής επεξεργασία ή μεταποίηση)
- Άρθρο 3.4 της ΣΟΕΣ ΕΕ-Ιαπωνίας (ανεπαρκής επεξεργασία ή μεταποίηση)
- Άρθρο 43 της ΣΕΣ ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου (ανεπαρκείς επεξεργασίες παραγωγής)

α) Χρήση μη καταγόμενων υλών

Ακόμη και όταν οι επεξεργασίες ή μεταποιήσεις που πραγματοποιούνται σε μη καταγόμενες ύλες πληρούν τον κανόνα του πίνακα επαρκών επεξεργασιών, το τελικό προϊόν δεν μπορεί να αποκτήσει τον χαρακτήρα καταγωγής εάν η εν λόγω επεξεργασία ή μεταποίηση αναφέρεται ως ανεπαρκής στη σχετική διάταξη.

Αντιστρόφως, εάν μια εργασία δεν αναφέρεται ως «ανεπαρκής» δεν σημαίνει αυτομάτως ότι είναι «επαρκής» για να προσδώσει καταγωγή στο προϊόν. Οι επεξεργασίες μπορεί να είναι κάτι παραπάνω από ανεπαρκείς, αλλά ταυτόχρονα να μην επαρκούν πραγματικά σύμφωνα με τους κανόνες του πίνακα επαρκών επεξεργασιών που ισχύει. Για το λόγο αυτό πρέπει να συμβουλευόμαστε τον εκάστοτε εφαρμοζόμενο κανόνα του πίνακα επαρκών επεξεργασιών προκειμένου να διαπιστωθεί ποιες συγκεκριμένες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται.

Οι ακόλουθες ανεπαρκείς επεξεργασίες είναι εκείνες που συνήθως απαντώνται στις προτιμησιακές συμφωνίες. Κάθε επεξεργασία από μόνη της, συμπεριλαμβανομένου και ενός συνδυασμού δύο ή περισσότερων επεξεργασιών, θεωρείται ανεπαρκής.

- οι εργασίες συντήρησης για να εξασφαλιστεί ότι τα προϊόντα παραμένουν σε καλή κατάσταση κατά τη μεταφορά και την αποθήκευση·
- οι διαιρέσεις και συνενώσεις δεμάτων·
- το πλύσιμο, το καθάρισμα· η αφαίρεση σκόνης, οξειδίων, ελαίων, χρωμάτων ή άλλων επικαλύψεων·
- το σιδέρωμα ή πρεσάρισμα των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων·
- οι απλές εργασίες βαφής και στίλβωσης·
- η αποφλοιώση, μερική ή ολική λεύκανση, στίλβωση και γυάλισμα δημητριακών και ρυζιού·
- οι εργασίες για τον χρωματισμό ή τον αρωματισμό της ζάχαρης ή για την κατασκευή κύβων ζάχαρης· μερική ή ολική άλεση κρυσταλλικής ζάχαρης·
- η αφαίρεση του φλοιού, των κουκουτσιών και του κελύφους, φρούτων, καρπών και λαχανικών·
- το ακόνισμα, η απλή λείανση ή ο απλός τεμαχισμός·
- το κοσκίνισμα, η διαλογή, η ταξινόμηση, η κατάταξη, η διαβάθμιση, ο συνδυασμός· (συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης συνόλων/συνδυασμών ειδών)·

- η απλή τοποθέτηση σε φιάλες, κονσέρβες, φιαλίδια, σάκους, θήκες, κουτιά, η στερέωση επί λεπτοσανίδων και κάθε άλλη απλή εργασία συσκευασίας·
- η επίθεση ή εκτύπωση σημάτων, ετικετών, λογοτύπων και άλλων παρόμοιων διακριτικών σημείων στα προϊόντα ή στη συσκευασία τους·
- η απλή ανάμειξη προϊόντων, έστω και διαφορετικού είδους·
- η ανάμειξη ζάχαρης με οποιοδήποτε υλικό·
- η απλή προσθήκη νερού ή αραίωση ή αφυδάτωση ή μετουσίωση προϊόντων·
- απλή συνένωση μερών είδους για την κατασκευή ενός πλήρους είδους ή την αποσυναρμολόγηση προϊόντων σε μέρη τους·
- σφαγή ζώων

Οι προτιμησιακές συμφωνίες δεν περιέχουν πάντοτε τον ίδιο κατάλογο ανεπαρκών επεξεργασιών, οπότε θα πρέπει να συμβουλευόμαστε το ειδικό άρθρο για τις ανεπαρκείς επεξεργασίες.

Ο κατάλογος των ανεπαρκών επεξεργασιών που περιλαμβάνονται σε κάθε προτιμησιακή συμφωνία είναι εξαντλητικός. Μια επεξεργασία που δεν αναφέρεται στο άρθρο της συγκεκριμένης προτιμησιακής συμφωνίας δεν μπορεί να θεωρηθεί ανεπαρκής.

Ερμηνεία του όρου «απλή» επεξεργασία

Ορισμένες από τις ανωτέρω απαριθμούμενες επεξεργασίες μπορούν να χαρακτηριστούν σαφώς ως ανεπαρκείς, π.χ. η τοποθέτηση ετικέτας σε ένα προϊόν. Ωστόσο, αυτές οι επεξεργασίες που περιέχουν τον όρο «απλή», π.χ. «απλή συναρμολόγηση», πρέπει να αξιολογηθούν περαιτέρω για να διαπιστωθεί αν υπερβαίνουν τις ανεπαρκείς εργασίες.

Ορισμένες προτιμησιακές συμφωνίες περιέχουν ορισμό της έννοιας «απλή» εργασία :
«μια εργασία θεωρείται απλή όταν δεν απαιτούνται ούτε ειδικές δεξιότητες, ούτε μηχανήματα, μηχανισμοί ή εργαλεία ειδικά κατασκευασμένα ή εγκατεστημένα για την εκτέλεση της εν λόγω εργασίας»¹.

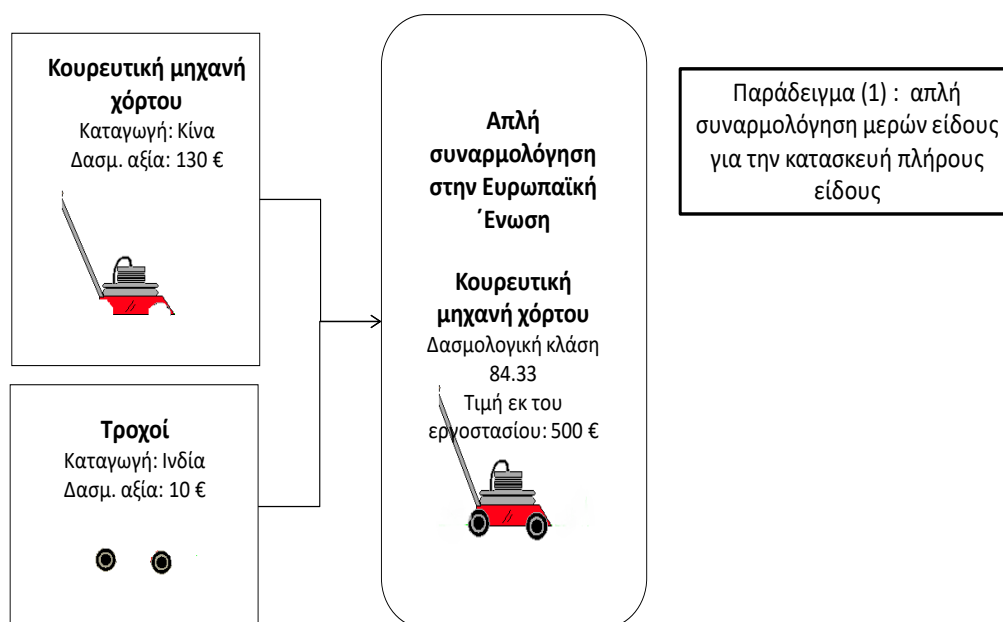
Μολονότι η ακριβής διατύπωση μπορεί να είναι διαφορετική στις προτιμησιακές συμφωνίες, η χρήση βασικών εννοιών, όπως οι αναγκαίες «ειδικές δεξιότητες» ή «μηχανές», είναι ίδια σε όλες τις περιπτώσεις όπου παρέχεται ορισμός. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι η χρήση ειδικών δεξιοτήτων, μηχανών, συσκευών ή εργαλείων από μόνη της δεν αρκεί για μια επεξεργασία να υπερβαίνει τις «απλές»

¹ Κοινή Δήλωση σχετικά με τις επεξηγηματικές σημειώσεις στο Πρωτόκολλο για τον ορισμό της έννοιας «καταγόμενα προϊόντα» ή «προϊόντα καταγωγής» και για τις μεθόδους διοικητικής συνεργασίας της ΣΕΣ ΕΕ-Κορέας.

επεξεργασίες. Πρέπει να αξιολογηθεί κατά πόσον χωρίς τις μηχανές αυτές το προϊόν θα μπορούσε να παραχθεί με παρόμοια χαρακτηριστικά ή ιδιότητες.

Ο ανωτέρω ορισμός της «απλής» εργασίας μπορεί να παρέχει καθοδήγηση για την ερμηνεία του όρου «απλή» στις περιπτώσεις που ο ορισμός αυτός δεν περιλαμβάνεται στη σχετική προτιμησιακή συμφωνία.

Παράδειγμα: για την «απλή συναρμολόγηση» σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο ιδ) του πρωτοκόλλου καταγωγής της ΣΕΣ ΕΕ-Κορέας-χρήση μη καταγόμενων υλών.

- Απλή συναρμολόγηση μερών είδους για την κατασκευή πλήρους είδους [άρθρο 6 (1) ιδ) του πρωτοκόλλου καταγωγής της συμφωνίας ΕΕ-Κορέας].
- Το προϊόν ικανοποιεί τον κανόνα καταγωγής 84.33 (στήλη 4).
- Ανεπαρκής επεξεργασία σε μη καταγόμενες ύλες
- Η κουρευτική μηχανή δεν έχει αποκτήσει καταγωγή Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κανόνας του πίνακα για την κλάση 84.33 του ΕΣ στη ΣΕΣ ΕΕ-Κορέας — Κατασκευή κατά την οποία η αξία όλων των χρησιμοποιούμενων [μη καταγόμενων] υλών δεν υπερβαίνει το 45 % της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος (45%=225 €).

Στο παράδειγμα αυτό, οι μη καταγόμενες ύλες αντιπροσωπεύουν το 28 % της τιμής εκ του εργοστασίου του τελικού προϊόντος (130 €+10€), ικανοποιώντας έτσι την απαίτηση του κανόνα του πίνακα, αλλά η μεταποίηση που πραγματοποιήθηκε δεν επαρκεί για να προσδώσει προτιμησιακή καταγωγή στο τελικό προϊόν.

Η έννοια του όρου «απλή» επεξεργασία παρέχεται στα ακόλουθα προτιμησιακά καθεστώτα:

- Σύστημα Γενικευμένων προτιμήσεων (Σ.Γ.Π.)
- Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Κορέας (επεξηγηματικές σημειώσεις)
- Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Σιγκαπούρης
- Συνολική Οικονομική και Εμπορική Συμφωνία ΕΕ-Καναδά (CETA)
- Συμφωνία Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης ΕΕ-Ιαπωνίας
- Συμφωνία Ελευθέρων Συναλλαγών ΕΕ-Βιετνάμ
- Συμφωνία Εμπορίου και Συνεργασίας ΕΕ-ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΣΟΕΣ ΕΕ-Καναδά (CETA) : Ο ορισμός της «απλής» επεξεργασίας προϋποθέτει ότι οι δεξιότητες, οι μηχανές, οι συσκευές ή τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται πρέπει επίσης να συμβάλλουν στα ουσιώδη χαρακτηριστικά ή ιδιότητες του προϊόντος. Βλ. τις κατευθυντήριες γραμμές για τη CETA: [ceta_guidance_en.pdf \(europa.eu\)](https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2020-10/ceta_guidance_en.pdf) (https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2020-10/ceta_guidance_en.pdf)

Οι παραπάνω κατευθυντήριες γραμμές για την ΣΟΕΣ ΕΕ-Καναδά έχουν μεταφραστεί και στην ελληνική γλώσσα και βρίσκονται στον ιστότοπο της ΑΑΔΕ, στην διαδρομή : https://www.aade.gr/sites/default/files/2020-02/Odigos_Katagogis_SOES_EE_KANADA_Seprtem2019.pdf.

Ειδικότερα οι ανεπαρκείς επεξεργασίες αναλύονται στις σελ. 21-27 του εν λόγω οδηγού και επισυνάπτονται για διευκόλυνση.

ΣΕΣ ΕΕ-Ηνωμένου Βασιλείου: διατίθεται ειδικό έγγραφο καθοδήγησης στο οποίο αποσαφηνίζεται η έννοια της «ανεπαρκούς επεξεργασίας», συμπεριλαμβανομένων παραδειγμάτων και κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον όρο «απλή»:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/document/download/7181686a-10d5-4673-b3f4-90e08d5beb6d_en?filename=WEBSITE%20-%20EU-UK%20TCA%20-%20Draft%20Guidance%20on%20insufficient%20production.pdf

β) Χρήση καταγόμενων και μη καταγόμενων υλών

Κατά τον προσδιορισμό της καταγωγής ενός τελικού προϊόντος, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας.

Γενικά, στο άρθρο περί ανεπαρκών επεξεργασιών αναφέρεται ότι :

«όλες οι επεξεργασίες που πραγματοποιούνται στο συμβαλλόμενο μέρος εξαγωγής σε συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να εξετάζονται από κοινού όταν πρόκειται να ορισθεί αν

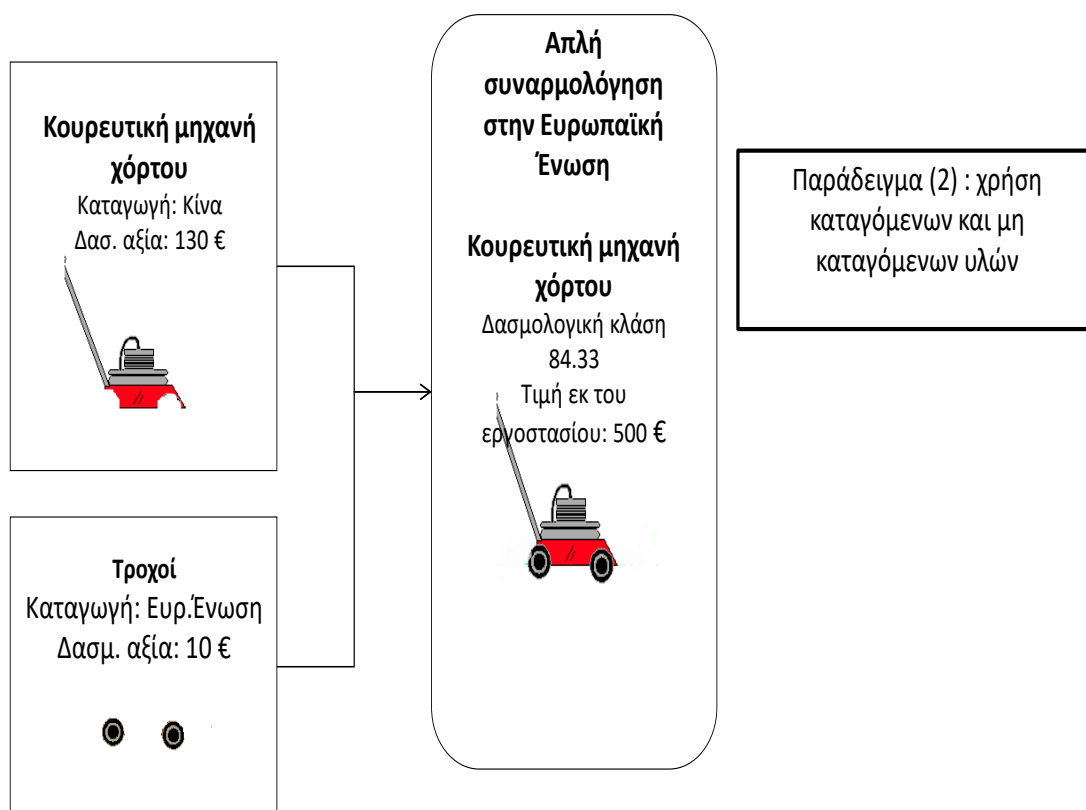
η πραγματοποιηθείσα επεξεργασία ή μεταποίηση του προϊόντος αυτού πρέπει να θεωρηθεί ως ανεπαρκής κατά την έννοια της παραγράφου που περιέχει τις ανεπαρκείς επεξεργασίες».

Ωστόσο, όταν το ανωτέρω κείμενο δεν περιλαμβάνεται στην προτιμησιακή συμφωνία (π.χ. ΣΟΕΣ ΕΕ-Ιαπωνίας), αναφέρεται ότι οι ανεπαρκείς επεξεργασίες εφαρμόζονται μόνο εάν διενεργούνται σε μη καταγόμενες ύλες.

Ανεξάρτητα από τη διατύπωση που χρησιμοποιείται στην αντίστοιχη συμφωνία, αυτό σημαίνει ότι υπάρχει ήδη κάτι παραπάνω από ανεπαρκής επεξεργασία εάν τουλάχιστον μία ύλη είναι καταγωγής του συμβαλλόμενου μέρους εξαγωγής και χρησιμοποιείται για την παραγωγή του τελικού προϊόντος (ανεξάρτητα από την αξία της εν λόγω ύλης).

Το γεγονός ότι πραγματοποιείται κάτι περισσότερο από ανεπαρκής επεξεργασία δεν αρκεί από μόνο του για να προσδώσει τον χαρακτήρα προτιμησιακής καταγωγής. Οι κανόνες καταγωγής του πίνακα επαρκών επεξεργασιών πρέπει επίσης να πληρούνται προκειμένου το τελικό προϊόν να αποκτήσει χαρακτήρα καταγόμενου προϊόντος.

Παράδειγμα: χρήση καταγόμενων και μη καταγόμενων υλών σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου καταγωγής της ΣΕΣ ΕΕ-Κορέας:

- Απλή συναρμολόγηση στην ΕΕ καταγόμενων και μη καταγόμενων μερών είδους για την κατασκευή πλήρους είδους [άρθρο 6 (1) ιδ) του πρωτοκόλλου καταγωγής της συμφωνίας ΕΕ-Κορέας].
- Το προϊόν ικανοποιεί τον κανόνα καταγωγής 84.33 (στήλη 4).
- Παραπάνω από ανεπαρκείς επεξεργασίες διότι γίνεται χρήση υλών με καταγωγή Ευρωπαϊκής Ένωσης είδους [άρθρο 6 (2) του πρωτοκόλλου καταγωγής της συμφωνίας ΕΕ-Κορέας].
- Η κουρευτική μηχανή έχει αποκτήσει κατανωνή Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κανόνας του πίνακα για την κλάση 84.33 του ΕΣ στη ΣΕΣ ΕΕ-Κορέας — Κατασκευή κατά την οποία η αξία όλων των χρησιμοποιούμενων [μη καταγόμενων] υλών δεν υπερβαίνει το 45 % της τιμής εκ του εργοστασίου του προϊόντος (45%=225 €).

Στο παράδειγμα αυτό, οι μη καταγόμενες ύλες αντιπροσωπεύουν το 26 % της τιμής εκ του εργοστασίου του τελικού προϊόντος (130 €), ικανοποιώντας έτσι την απαίτηση του κανόνα του πίνακα, αλλά υπάρχουν και καταγόμενες ύλες Ευρωπαϊκής Ένωσης οπότε υπάρχει ήδη κάτι παραπάνω από ανεπαρκής επεξεργασία και το τελικό προϊόν αποκτά προτιμησιακή καταγωγή Ευρωπαϊκής Ένωσης.